

Valtuutettu Salovaaran valtuustoaloite koskien soveltamisohjeen laatimista ja monikanavaista tiedottamista uudesta vammaispalvelulaista

Uusi vammaispalvelulaki astui voimaan 1.1.2025. Vanhan lainsäädännön perusteella tehdyt päätökset palveluista pysyvät voimassa enintään kolmen vuoden siirtymäajan, vuoden 2027 loppuun asti. Myös toistaiseksi voimassa olevat päätökset ovat voimassa enintään kolme vuotta uuden lain voimaantulosta. Ongelmana on, että tieto siitä, miten uutta lakia sovelletaan, on puutteellista.

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella ei ole olemassa soveltamisohjetta uuteen vammaispalvelulakiin. Tämä vaarantaa asiakkaiden yhdenvertaisen kohtelun. Päätöksiä odotetaan eri oikeusasteista, mikä yksilön kohdalla tarkoittaa pahimmillaan palvelun tai etuuden epäämistä, kunnes oikeuden päätös luo linjan. Ennakkopäätökset eivät välttämättä ole myöskään sovellettavissa laajemmin.

Uuden lainsäädännön mukanaan tuomista muutoksista on tiedotettu asiakkaita heikosti. Pahimmillaan tieto muutoksista on saavuttanut asiakkaan vasta, kun uusi päätös on tehty.

Esimerkiksi kuljetuspalvelujen osalta matkustusalue on aiemmin Länsi-Uudellamaalla määräytynyt kaikilla kuljetuspalvelujen asiakkailla sillä perusteella, mitkä ovat olleet oman asuinkunnan ympäryskunnat. Uuden vammaispalvelulain myötä matkustusalueessa huomioidaan paremmin asiakkaan yksilölliset tarpeet myös ympäryskunnat ja hyvinvointialuerajat ylittävästi.

Vammaisten kokemuksissa on korostunut se, että heidän on pitänyt itse osata pyytää tätä, eikä tietoa uudistuneesta matkustusalueen perusteesta ole annettu kaikille. Tiedottaminen on keskittynyt hyvinvointialueen nettisivuille, mikä on eduskunnan oikeusasiamiehen lausunnonkin mukaan yksinään riittämätön tapa tiedottamiseen. Monelle vammaiselle se on myös saavuttamatonta. Mallia voitaisiin ottaa ikääntyneiden palvelujen tiedottamisesta, jossa on tuotettu palveluopas ja printtilehtien välissä julkaistava palveluliite. Myös Seniori-infon kaltainen puhelinpalvelu vastaisi monen tarpeisiin. Nykyinen keskitetty sosiaalipalvelujen neuvonta ei palvele vammaisten tarpeita riittävästi.

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että

1. Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue laatii viipymättä soveltamisohjeen uuteen vammaispalvelulakiin.
2. Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue tiedottaa uuden vammaispalvelulain muutoksista asiakasta asiakaskontakteissa sekä laajasti myös muualla kuin hyvinvointialueen nettisivuilla.
3. Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue selvittää mahdollisuutta tarjota Seniori-infon kaltaista vammaispalveluihin kohdennettua puhelinpalvelua.

Allekirjoittaneet

9.12.2025

Taru Salovaara/ aloitteen jättäjä

Räsänen Pekka
Kajava Henna
Hukari Hanna
Paakkunainen Lotta
Keisteri-Sipilä Elli
Marttila Helena
Hiila Eeva
Värmälä Johanna
Valkeapää Terhi
Kokko Elina
Ahlroos Tiina
Karimäki Johanna
Tiitinen Helena
Felipe Sini
Peltoniemi Noora
Skaffari Laura
Vallin Riitta
Saari Leena
Lievonon Mikko
Partanen Henna
Seppälä Peppi
Nurminen Minna
Ali Habiba
Rodriguez Elina
Sielo Susanna
Mönttinen Ari
Laine Anna
Immonen Ella
Mattsson Fanni
Akinyemi Aino

Ahjoniemi Satu

Ahonen Emmi

Järvenpää Kaarina

Laaksonen Merja

Frantsi-Lankia Marjut

Alaviiri Kaisa

Aittakumpu Birgit